

Handleiding

Kasplan

Cash flow management

INHOUDSOPGAVE

1. Quick start handleiding	3
2. Inleiding	4
2.1. Functionaliteiten.....	4
2.2. Inloggen.....	4
Starten met Kasplan	5
3. Dashboard	6
4. Instellingen & betaaldagen	7
4.1. Instellingen aanpassen	7
4.2. Betaaldagen aanpassen.....	11
5. Data input	12
6. Analyseren cash flow	13
6.1. Forecast	13
6.2. Scenario analyse	14
6.3. Optimalisatie.....	15
7. Rapporteren cash flow	16
8. Start cash flow management	16
9. Bedrijfswaardering (alleen voor Plus abonnementen)	17
10. Monitoring (alleen voor Plus abonnementen)	18
11. Abonnement	18
BIJLAGE 1: Tabel Kasplan instellingen	19
BIJLAGE 2: Betaalpercentages o.b.v. modaal inkomen 2016	20
BIJLAGE 3: Instructie Input data	21

1. Quick start handleiding

1. WAAROM cash flow management?

Waarom is cash flow management van belang en wat is concreet de doelstelling? Focus is nodig om cash flow management tot een succes te maken.

2. Identificeer DATA

Stel vast welke data dient als input voor Kasplan en hoe deze data periodiek wordt opgesteld. Er moet minimaal een begroting voor jaar 1 en een beginbalans met afloop worden ingevoerd. Voor een project- of investeringsanalyse worden de investering, opbrengsten en kosten ingevoerd. De input wordt bij voorkeur iedere kwartaal of maand ge-update.

3. Bepaal de HORIZON

Stel afhankelijk van het doel van cash flow management vast welke planningshorizon wordt gebruikt. Kasplan is geschikt voor het opstellen van een forecast tot 5 jaar.

4. INSTELLINGEN Kasplan

Ga via **navigatie** naar **instellingen** en pas de instellingen aan zodat deze aansluiten op de eigenschappen van het bedrijf en de cash flows. Ga vervolgens via **navigatie** naar **betaaldagen** en pas de betaaldagen aan zodat deze aansluiten op de eigenschappen van de cash flows.

5. DATA INPUT

Ga via **navigatie** naar **input** en voer de data in voor de cash flow forecast. Voer in ieder geval de winst en verliesrekening voor jaar 1 in, een beginbalans met de afloop van de beginbalans.

6. ANALYSEER cash flow

Ga via **navigatie** naar **forecast** en analyseer de cash flow. Waar zitten de pieken en dalen? Dreigt er een liquiditeitstekort? Wanneer is sprake van een financieringspiek? Wat zijn de grootste cash drivers? Welke trend is zichtbaar? Hoe verhoudt de operationele cash flow zich tot de cash flows uit investeringen en financiering?

7. Maak SCENARIO'S & STRESS TESTS

Ga via **navigatie** naar **scenario** en test de forecast met verschillende scenario's. Wat betekent een daling van de omzet of stijging van kosten voor de cash flow? Stel vast bij welke scenario's de doelstellingen nog haalbaar zijn en in welke situaties acuut liquiditeitstekort dreigt of aanvullende financiering nodig is.

8. RAPPORTEER cash flow

De dashboards van Kasplan geven goed inzicht in de ontwikkeling en samenstelling van de cash flow tot 5 jaar. In verschillende scenario's wordt een beeld gegeven van mogelijk liquiditeitstekort, financieringspieken en trends. Vanuit de dashboards kunnen de grafieken en tabellen eenvoudig worden geëxporteerd zodat een professionele cash flow rapportage kan worden opgesteld voor controllers, management, financiers of de accountant.

9. START CASH FLOW MANAGEMENT!

Als de cash flow is geanalyseerd, de scenario's zijn getest en de rapportages beschikbaar zijn, kan worden gestart met sneller en beter cash flow management. Kijk ook op kasplan.nl/tips-en-trick voor Tips & Tricks voor beter cash flow management.

2. Inleiding

Kasplan is een online cash flow manager, die helpt bij beter en sneller cash flow management. Kasplan vervangt foutgevoelige spreadsheets, die niet dynamisch en niet uniform zijn. Kasplan wordt gebruikt door start-ups, snelle groeiers, stabiele bedrijven, bedrijven in zwaar weer, bedrijven for sale, financiers en accountants. In deze handleiding worden de functionaliteiten van Kasplan beschreven en er worden tips gegeven voor het gebruik van Kasplan.

2.1. Functionaliteiten

De belangrijkste functionaliteiten zijn:

- Forecast
- Scenario's analyse
- Optimalisatie
- Bedrijfswaardering (PLUS abonnement)
- Monitoring (PLUS abonnement)

Kasplan wordt gebruikt voor:

- Het managen en optimaliseren van de cash flow
- Het opstellen van flexibele liquiditeitsprognoses
- Het beoordelen van de haalbaarheid van business cases, projecten en investeringen
- Het vaststellen van de toekomstige financieringspositie
- Het uitvoeren van cash flow stress tests
- Het bepalen en optimaliseren van de bedrijfswaarde
- Het beoordelen van de continuïteit

2.2. Inloggen

Om online gebruik te maken van Kasplan is een abonnement nodig. Kasplan heeft 3 abonnementsvormen: Basis, Standaard en Plus. Op de homepage van Kasplan staan de functionaliteiten per abonnementsvorm en kan het gewenste abonnement eenvoudig worden afgesloten. Daarna kan direct worden ingelogd met de inlognaam (emailadres) en een wachtwoord.

Log in via de knop 'inloggen' op de homepage van kasplan.nl. Kies daarna voor 'applicatie' in de menubalk.

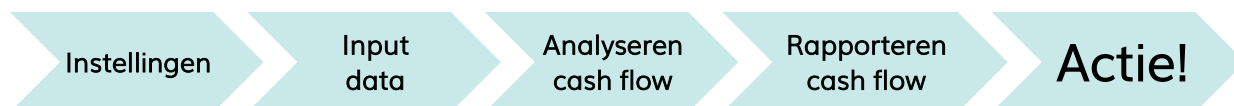
Starten met Kasplan

Kasplan bestaat uit verschillende modules. **Dashboard** geeft een samenvatting van de input en output. **Input** is waar de data wordt ingevoerd. **Forecast** geeft de cash flow weer tot maximaal 5 jaar. **Scenario** geeft snel inzicht in de impact van gewijzigde omstandigheden. **Optimalisatie** geeft advies over het bijsturen van de cash flow om liquiditeitskrapte te voorkomen en financieringspieken op te vangen. **Waardering** geeft een indicatie van de bedrijfswaarde of de waarde van een project. **Instellingen en Betaaldagen** is waar de bedrijfsspecifieke kenmerken zijn vastgelegd en kunnen worden aangepast. **Accountpagina** is waar de contactgegevens en de abonnementsvorm is vastgelegd.

Dashboard
Input
Forecast
Scenario
Optimalisatie
Waardering
Instellingen
Betaaldagen
Accountpagina

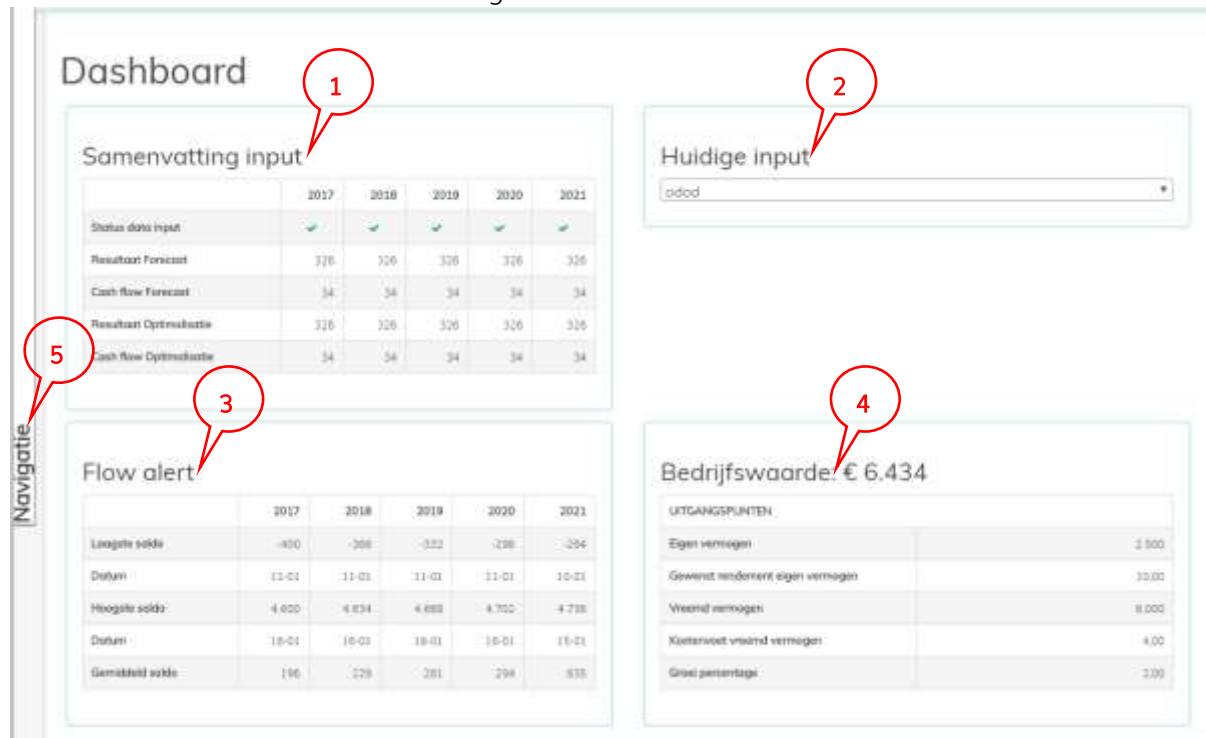
Een cash flow management project met Kasplan bestaat uit de volgende stappen:

In het vervolg van deze handleiding wordt beschreven hoe de verschillende modules van Kasplan kunnen worden gebruikt.

3. Dashboard

Na inloggen wordt de applicatie via de menubalk geopend. Het dashboard is het startscherm van de applicatie en geeft een samenvatting van de ingevoerde data (input) en de cash flow prognose (output). Vanuit het dashboard kan via de navigatiebalk (links) worden doorgeklikt naar de verschillende modules van Kasplan. De navigatiebalk blijft altijd zichtbaar zodat altijd van scherm naar scherm kan worden geklikt. Dit is het dashboard:

1. **Samenvatting input** Geeft een overzicht van de data die per jaar is ingevoerd. De data wordt samengevat in het Resultaat en de Cash Flow per jaar en de geoptimaliseerde¹ cash flow.
2. **Huidige input** Hier wordt de huidige input weergegeven en kan worden gewisseld tussen de verschillende datasets.
3. **Flow alert** Hier worden de pieken en dalen van de cash flow weergegeven op basis van de geactiveerde dataset. Per jaar wordt de dag met het hoogste en laagste saldo weergegeven.
4. **Bedrijfswaarde** Hier wordt de berekende bedrijfswaarde weergegeven met daaronder de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij het waarderen van de onderneming of het project.
5. **Navigatie** Aan de linkerkant van het scherm is de navigatiebalk zichtbaar. De navigatiebalk schuift uit als deze wordt aangeraakt. Via de navigatie zijn de modules van Kasplan bereikbaar.

¹ Zie ook paragraaf 6.3 voor een toelichting op de Optimalisatie module.

4. Instellingen & betaaldagen

De instellingen en betaaldagen van Kasplan moeten worden aangepast om ervoor te zorgen dat de cash flow forecast en analyses aansluiten op de specifieke eigenschappen van het bedrijf en zijn cash flows. Kasplan kent algemene instellingen zoals het btw percentage, de betaaltermijn en de variabiliteit² van cash flows en instellingen die betrekking hebben op de betaaldagen³. Om de instellingen snel aan te passen, wordt eerst de benodigde informatie verzameld. Vul daarvoor de tabel in Bijlage I in.

4.1. Instellingen aanpassen

Ga naar Instellingen | De instellingen van Kasplan kunnen worden aangepast om ervoor te zorgen dat de cash flow forecast en analyses aansluiten op de specifieke eigenschappen van het bedrijf en zijn cash flows. Invoervelden die grijs zijn: kunnen niet worden ingevoerd omdat deze niet van toepassing zijn voor de betreffende cash flow. De module: instellingen ziet er als volgt uit:

Lijn	% variabel	Dagen variabel	BTW %	Betaaltermijn	Betaal %	Vakantiegeld %
Omzet 1			21	30		
Omzet 2			21	30		
Omzet 3			21	30		
Omzet 4			21	30		
Omzet 5			21	30		
Kosten van de omzet 1			21	30		
Kosten van de omzet 2			21	30		
Kosten van de omzet 3			21	30		
Kosten van de omzet 4			21	30		
Kosten van de omzet 5			21	30		
Overige kosten						
Solusson						4,1
Sociale lasten					246	26
Persoonlasten					181,8	
Overige personeelkosten	20	60	21	30		
Afzettingen en non-cash items						
Huizing	45	120	21	30		
Verkoopkosten	60	70	21	30		
Algemene kosten	30	90	21	30		
Overige kosten	0	0	21	30		
Rentelasten/baten						
Betalings						
Immateriële vaste activa						

- 1. % variabel** dit percentage geeft aan welk deel van de cash flow flexibel is. Denk hierbij aan investeringen en bepaalde kosten, waarvan het moment van bestellen kan

² **Variabiliteit** geeft aan of cash flows qua omvang en timing flexibel zijn. Investeringen in vaste activa zijn bijvoorbeeld flexibel omdat het moment en de omvang van de investering vaak kan worden aangepast. Dit geldt ook voor bepaalde kosten die kunnen worden uitgesteld.

³ **Betaaldagen** geeft aan op welke dagen bepaalde cash flows plaatsvinden. Voorbeelden zijn de omzetbelasting die per maand of per kwartaal kan worden betaald en vakantiegeld dat maandelijks of 1 keer per jaar wordt betaald.

worden verschoven in de tijd. Kasplan gebruikt deze flexibiliteit voor het berekenen van de optimale cash flow die in de module Optimalisatie (paragraaf 6.3) wordt weergegeven. Als het bijvoorbeeld mogelijk is om 30% van de investeringen uit te stellen dan wordt hier 30 ingevoerd. Of als 20% van de verkoopkosten kan worden uitgesteld wordt bij daar 20 ingevoerd.

2. **Dagen variabel** dit geeft aan, indien een deel (%) van de cash flow kan worden verschoven, hoeveel dagen de investering of kosten kunnen worden verschoven. Als het bijvoorbeeld mogelijk is om een investeringen 3 maanden uit te stellen dan wordt hier 90 dagen ingevoerd, voor 2 maanden 60 dagen enzovoorts.
3. **BTW %** dit betreft het BTW percentage van de omzet, kosten of investeringen. Als er sprake is van omzet met verschillende BTW percentages splits de omzet dan in de input en stel per regel het juiste BTW percentage in. De Nederlandse BTW percentages zijn 21%, 6% of 0%.
4. **Betaaltermijn** dit betreft de gemiddelde betaaltermijn in dagen van de omzet of kosten. Staat op de verkoopfactuur een betaaltermijn van 30 dagen voer dan 30 in. Als een aanzienlijk deel van de klanten te laat betaalt en de werkelijke betaaltermijn dus langer is dan op de factuur, voer dan de werkelijke betaaltermijn in zodat Kasplan daarmee rekent.
5. **Betaal %** Kasplan berekent de cash flow vanuit de personeelskosten op basis van betaalpercentages⁴. Deze percentages worden als volgt berekend:

Voorbeeld bepalen betaalpercentages

Stap 1: Neem de loonjournaalpost van het voorgaande boekjaar⁵ als uitgangspunt en voer de bedragen in onderstaand schema in om de betaalpercentages te berekenen:

Grb. Rek.	Omschrijving	Debet	Credit	Betaal %	
#4000	Bruto loon ⁶	1.100.000			
#4200	Premies en soc. lasten werkgever	173.000			
#4300	Pensioenpremie werkgever	118.000			
@ #1700	Af te dragen loonbelasting		464.000	268%	A.
@ #1800	Af te dragen pensioenpremie		222.000	188%	B.
@ #1900	Reservering vakantiegeld		91.000		
@ #2000	Netto loon		614.000		C.
TOTAAL		1.391.000	1.391.000		

- A. **Betaalpercentage loonbelasting** wordt berekend door de *Af te dragen loonbelasting* (€ 464.000) te delen door de *Premies en sociale lasten werkgever* (€ 173.000). Het percentage geeft de verhouding weer tussen de werkgeverslasten in de winst-en-verliesrekening en de totale loonbelasting die wordt afgedragen.

⁴ Bijlage 10 bevat een theoretische onderbouwing van de betaalpercentages bij een modaal inkomen.

⁵ Neem de cumulatieve loonjournaalpost van het hele jaar, niet van 1 maand!

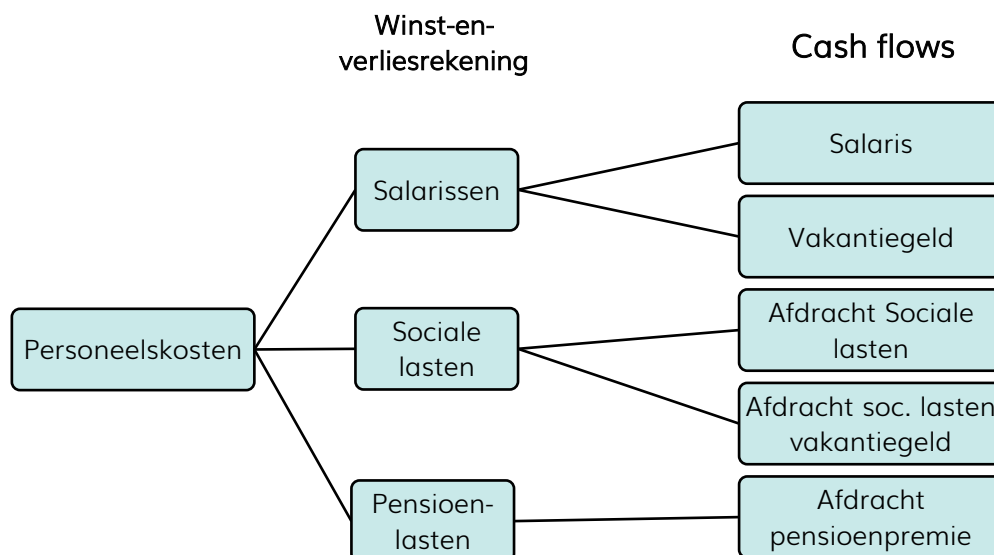
⁶ Inclusief bonussen, provisies, vakantiegeld en overige vergoedingen zoals reiskosten en declaraties die via de loonstrook worden uitgekeerd.

B. **Betaalpercentage pensioenpremie** wordt berekend door de *Af te dragen pensioenpremie* (€ 222.000) te delen door de *Pensioenpremie werkgever* (€ 188.000). Het percentage geeft de verhouding weer tussen de werkgeverslasten in de winst-en-verliesrekening en de totale pensioenpremie die wordt afgedragen.

Let op! Is er ook sprake van pensioenlasten die niet via de salarisadministratie lopen? Bereken dan het betaalpercentage alleen aan de hand van de bedragen uit de loonjournaalpost. En neem de overige premielasten, bij het invoeren van de data, op onder de overige personeelskosten.

C. **Betaalpercentage salarissen** hoeft niet te worden ingevoerd omdat dit een afgeleid percentage is van de af te dragen loonbelasting, de pensioenpremie en het vakantiegeld. De totale cash flow vanuit de personeelskosten kan nooit groter zijn dan de personeelskosten die in de winst-en-verliesrekeningen worden verantwoord.

Kasplan berekent de volgende cash flows vanuit de personeelskosten:

6. **Vakantiegeld %** moet worden ingevoerd omdat bij de meeste bedrijven het vakantiegeld 1 keer per jaar wordt uitgekeerd. Een deel van de maandelijkse personeelskosten leidt dus niet tot een maandelijkse cash flow maar wordt 1 keer per jaar (vaak in mei) uitgekeerd, waarna de loonbelasting de maand daarop wordt afgedragen. Het vakantiegeld percentage wordt als volgt bepaald:

VAKANTIEGELD

Betaalpercentage netto vakantiegeld wordt berekend met de cumulatieve loonjournalpost van het vorige jaar (optie 1) of op basis van het **netto** vakantiegeld⁷ (optie 2). Berekening op basis van de cumulatieve loonjournalpost is niet altijd mogelijk omdat veel salarispakketten de reservering salderen/debiteren bij het uitkeren van het vakantiegeld en de cumulatieve boeking dus nihil is. Hieronder staan 2 voorbeeldberekeningen op basis van de loonjournalpost op pagina 8.

Voorbeeldberekening 1 → Betaalpercentage netto vakantiegeld

Op basis van loonjournalpost

Bruto loon (heel jaar):	€ 1.100.000
Reservering vakantiegeld (heel jaar)	€ 91.000
Reservering/ bruto loon	8,3%
Gemiddelde loonheffing	56%
Betaalpercentage netto vakantiegeld	(8,3%*100%-56%) 3,7%

Voorbeeldberekening 2 → Betaalpercentage netto vakantiegeld

Op basis van netto vakantiegeld

Bruto loon (heel jaar):	€ 1.100.000
Netto vakantiegeld ⁷ (heel jaar):	€ 40.700
Betaalpercentage netto vakantiegeld	(40.700/1.100.000) 3,7%

SOCIALE LASTEN VAKANTIEGELD

Betaalpercentage sociale lasten vakantiegeld wordt berekend op basis van het betaalpercentage van het netto vakantiegeld. Het verschil tussen de reservering vakantiegeld en het netto vakantiegeld, ten opzichte van de sociale lasten (heel jaar) geeft het betaalpercentage. Zie onderstaande voorbeeldberekening:

Voorbeeldberekening → Betaalpercentage sociale lasten vakantiegeld

Op basis van loonjournalpost

Reservering vakantiegeld (heel jaar)	€ 91.000
Netto vakantiegeld (heel jaar)	€ 40.700
Loonheffing vakantiegeld	(91.000-/-40.700) € 50.300
Premies en sociale lasten werkgever	€ 173.000
Betaalpercentage sociale lasten vakantiegeld	(50.300/173.000) 29,1%

⁷ Het netto vakantiegeld kan worden herleid door het verschil te nemen tussen de netto loonsom in mei (de maand waarin het vakantiegeld wordt uitgekeerd) en de netto loonsom in een reguliere maand, bijvoorbeeld april. H

4.2. Betaaldagen aanpassen

Ga naar Betaaldagen | De betaaldagen moeten worden ingesteld zodat de timing van de cash flow aansluit op de eigenschappen van het bedrijf en zijn cash flow. Er zijn ook cash flows waarvan geen betaaldatum wordt ingesteld omdat deze standaard gelijkmatig⁸ over de maand worden verdeeld. Bij het instellen van de betaaldagen zijn er 3 opties:

- **Vaste dag** van de maand
- **Verschillende dagen** per maand
- **Verdeeld** over de maand

Hieronder volgt een overzicht van de cash flows waarvan de betaaldagen kunnen worden aangepast. **Let op! De betaaldagen met een "*" moeten in ieder geval worden aangepast.** Voor de overige cash flows kan bij de meeste bedrijven gebruik worden gemaakt van de standaardinstellingen.

Cash flow	Betaaldagen
	Kies:
Omzetbelasting*	→ Aangifte per maand of kwartaal
Overige baten	→ Dag van de maand
Salarissen*	→ Dag van de maand
Vakantiegeld*	→ Dag van het jaar
Sociale lasten*	→ Betaaldag per aangifte tijdvak
Vakantiegeld sociale lasten*	→ Dag van het jaar
Pensioenlasten*	→ Betaaldag per aangifte tijdvak
Rente*	→ Dag van de maand
Winstbelasting*	→ Betaaldag per (volgend) jaar
Overige vorderingen	Vaste dag van de maand, verschillende dagen of verdeeld over maand.
Overige uitgaven	
Onderhanden werk	
Overige activa	
Langlopende schulden	
Aflossingsverplichtingen	
Kredietinstellingen	
Overige schulden	
Investerings vaste activa	
Overige lijnen	
Afloop belastingen	

⁸ Er is voor een aantal cash flows gekozen voor een gelijkmatige verdeling over de maand omdat het doel van een cash flow forecast is het geven van inzicht in het verloop van de toekomstige cash flow en niet het exact voorspellen van de liquiditeit per dag.

5. Data input

Ga naar Input | De begroting of andere financiële prognose wordt ingevoerd om de cash flow te voorspellen. Lees de invoerinstruction (Bijlage 3) voor tips bij het invoeren van de data. De volgende data moeten altijd worden ingevoerd:

- Winst-en-verliesrekening jaar 1 (per maand)
- Beginbalans & afloop (begin jaar 1)

De input wordt bij voorkeur in duizendtallen ingevoerd. Dus voor € 25.000 wordt 25 ingevoerd.

Winst-en-verliesrekening

De winst-en-verliesrekening wordt per maand ingevoerd. Nadat de eerste maand is ingevoerd kan de input eenvoudig worden gekopieerd naar de volgende maand (met de button bovenaan de invoerkolom). Zo kan snel een heel jaar worden ingevoerd waarna input kan worden aangepast indien sprake is van een seizoenspatroon en verwachte groei of krimp van omzet en kosten gedurende het jaar. Het inputscherm heeft automatische tellingen zodat eenvoudig kan worden gecontroleerd of de invoer juist en volledig is.

Beginbalans & afloop en mutaties

De beginbalans wordt alleen voor het 1ste jaar ingevoerd. De balans die wordt ingevoerd moet in evenwicht zijn anders kan de input niet worden opgeslagen. Het inputscherm heeft totaalstellingen zodat eenvoudig kan worden gecontroleerd of activa en passiva in evenwicht zijn en de invoer juist en volledig is.

Van de balansposten (zoals debiteuren, crediteuren, omzetbelasting, loonbelasting en winstbelasting) die in het eerste jaar volledig aflopen moet eerst de afloop worden ingevoerd. De loonbelasting december (voorgaande jaar) wordt bijvoorbeeld in januari van jaar 1 betaald, net als de laatste aangifte omzetbelasting van het voorgaande jaar. Ook het merendeel van de debiteuren en crediteuren zal in de eerste maand van jaar 1 aflopen. Dit geldt ook voor de overige vorderingen en schulden. In principe lopen alle vlottende activa en kortlopende schulden van de beginbalans in jaar 1 volledig af. In principe loopt alleen de voorraad niet volledig af.

Na de afloop van de balansposten wordt de verwachte mutatie voor de komende 12 maanden (tot 5 jaar) ingevoerd. De mutaties worden per maand ingevoerd. Voor een toename wordt een positief bedrag ingevoerd en voor een afname een negatief bedrag. Vooral het saldo van het werkkapitaal (voorraad, debiteuren en crediteuren) beweegt vaak mee met de ontwikkeling van de omzet door bijvoorbeeld het seizoenspatroon. Dus wordt een toename met 100 van de voorraad in april verwacht, dan wordt daar in de maand april 100 ingevoerd.

Let op! Vul alleen de verwachte toename en afname van de balansposten in en niet het verwachte balanssaldo aan het eind van het jaar. Kasplan berekent aan de hand van de input van de winst-en-verliesrekening zelf het openstaande saldo aan eind van jaar 1 en de afloop van dit saldo in jaar 2.

6. Analyseren cash flow

Voor het analyseren van de cash flow wordt gebruik gemaakt van verschillende modules. De inhoud van deze modules kan worden gedownload in verschillende formats (PNG/ JPEG/ SVG/ PDF/ CSV/ XLS) zodat de rapportages en data kan worden gebruikt in bijvoorbeeld rapportages, verslagen en Excel. De standaard modules van Kasplan zijn Forecast, Scenario en Optimalisatie. Daarnaast zijn voor gebruikers met een PLUS-abonnement de modules Waardering en Monitoring beschikbaar. Hieronder wordt beschreven hoe de modules kunnen worden gebruikt.

6.1. Forecast

Ga naar Forecast | De Forecast geeft de cash flow weer voor het komende 12 maanden tot maximaal 5 jaar. De Forecast bestaat uit 4 verschillende rapportages:

- Forecast algemeen
- Forecast 1863
- Forecast per categorie
- Forecast waterval

Forecast algemeen geeft een beeld van de totale cash flow en inzicht in de omvang en timing van pieken en dalen. Als duidelijk is wanneer pieken en dalen worden verwacht dan kan tijdig worden bijgestuurd om liquiditeitstekort te voorkomen en financieringspieken op te vangen. Naast de totale cash flow wordt ook de financieringslimiet weergegeven zodat in 1 oogopslag duidelijk is wanneer liquiditeitstekort dreigt en dus extra financiering of maatregelen nodig zijn.

Forecast 1863 is vernoemd naar de oorsprong van het kasstroomoverzicht⁹ en splitst de cash flow in de operationele cash flow en de cash flows uit investeringen en financiering. Waardoor inzicht wordt gegeven in de impact van deze 3 cash flows op de totale cash flow. Als duidelijk is welke cash flow de grootste impact heeft, dan is ook duidelijk welke cash flow het beste kan worden gestuurd om de totale cash flow te verbeteren. De uitsplitsing van de cash flow (operationeel, investeringen & financiering) sluit aan op het kasstroomoverzicht uit de jaarrekening. Met dit overzicht wordt o.a. in beeld gebracht of de operationele cash flow positief is. Een positieve operationele cash flow is essentieel voor elk bedrijf en geeft een indicatie van de levensvatbaarheid van de business.

Forecast per categorie splitst de totale cash flow in 8 verschillende *cash drivers*. Kasplan kent de volgende cash drivers: 1_Bruto marge (omzet & kostprijs), 2_Personeelskosten (inclusief loonbelasting), 3_Overige bedrijfskosten, 4_Werkkapitaal, 5_Rente, 6_Belastingen (BTW & VPB), 7_Investeringen en 8_Financiering. De cash drivers worden weergegeven in een staafdiagram per maand waaruit de impact per cash driver blijkt met daaronder de bedragen in een tabel.

⁹ In het jaar 1863 had de Dowlais Iron Company zich net hersteld van een recessie en had daarom geen geld om te investeren in nieuwe hoogovens, ondanks dat er weer winst werd gemaakt. Om aan financiers uit te leggen waarom Dowlais Iron Company zelf geen geld had om te investeren, maakte de manager een nieuw financieel overzicht dat liet zien dat er veel geld in werkkapitaal was geïnvesteerd. Dit nieuwe overzicht was de voorloper van het kasstroomoverzicht dat we tegenwoordig wordt gebruikt in de jaarrekening.

Als duidelijk is welke cash drivers de grootste impact hebben, dan kan gericht worden gestuurd om de totale cash flow te verbeteren.

Forecast waterval geeft inzicht in de totale cash flow per maand in de vorm van een waterval grafiek. Waarmee inzicht wordt gegeven in de cash flow per maand en dus ook of in een maand (per saldo) sprake is van een positieve of negatieve cash flow. De opzet van de waterval geeft ook inzicht in de ontwikkeling van de totale cash flow in de tijd. Als de waterval stijgt dan is sprake van een positieve cash flow trend en als de waterval daalt is sprake van een negatieve cash flow trend.

6.2. Scenario analyse

Ga naar Scenario | De scenario analyse wordt gebruikt om te voorspellen hoe de cash flow reageert op gewijzigde omstandigheden zoals dalende omzet, stijgende kosten, hogere investeringen of grotere mutaties van het werkkapitaal. De Scenario analyse bestaat uit rapportages waarmee scenario analyses of stress tests kunnen worden uitgevoerd. Van de volgende cash flows kan het scenario worden aangepast:

- Bruto marge
- Personeelskosten
- Overige bedrijfskosten
- Werkkapitaal
- Investeringen

Bovenaan de pagina staat het scenario standaard op 100, oftewel 100% van de input. Als de waarde wordt aangepast naar bijvoorbeeld 105 (%), dan rekt Kasplan het aangepaste scenario door met een stijging van 5%. De scenario analyse bestaat uit 3 verschillende rapportages:

- Scenario analyse grafiek
- Scenario analyse tabel
- Scenario analyse staafdiagram

Scenario analyse grafiek geeft de cash flow van het scenario weer en van de oorspronkelijke forecast. Daarmee is in een oogopslag duidelijk welke gevolgen gewijzigde omstandigheden op de cash flow hebben.

Scenario analyse tabel wordt direct onder de Scenario analyse grafiek weergegeven. In de tabel staan per cash driver de bedragen van het scenario en van de oorspronkelijke cash flow. In de onderste rij van de tabel wordt de totale cash flow weergegeven.

Scenario analyse staafdiagram geeft per maand de cash flow van het scenario weer en van de oorspronkelijke cash flow. De cash flow wordt uitgesplitst in de operationele cash flow en de cash flows uit investeringen en financiering.

6.3. Optimalisatie

Ga naar Optimalisatie | De optimalisatie module berekent op basis van de variabiliteit¹⁰ van de cash flows de optimale cash flow planning. Door het uitstellen van uitgaande cash flows kunnen financieringspieken worden opgevangen en kan liquiditeitstekort worden voorkomen. Het kan bijvoorbeeld verstandig zijn om investeringen niet te plannen in mei of juni van het jaar omdat dan ook het vakantiegeld (en de loonheffing) moet worden betaald en tegelijkertijd in de zomer bijvoorbeeld sprake kan zijn van een omzetsdip. Afhankelijk van de seizoensinvloeden en overige omstandigheden kan voor elk bedrijf een specifiek optimalisatieplan worden opgesteld.

De optimalisatie bestaat uit 3 verschillende rapportages:

- Optimalisatie grafiek
- Optimalisatie tabel
- Optimalisatie staafdiagram

Optimalisatie grafiek geeft de geoptimaliseerde cash flow weer en de oorspronkelijke forecast. Uit de grafiek blijkt of het mogelijk is om de cash flow beter te plannen om financieringspieken op te vangen of om te voorkomen dat kredietlimieten worden overschreden.

Optimalisatie tabel wordt direct onder de Optimalisatie grafiek weergegeven. Geeft per cash driver en per maand aan wat de geoptimaliseerde cash flow is en van de de oorspronkelijke forecast. Uit de tabel kan direct worden afgelezen in welke mate de cash flow kan worden verbeterd en vanuit welke cash driver deze verbetering komt.

Optimalisatie staafdiagram geeft per maand de geoptimaliseerde cash flow en de oorspronkelijke cash flow weer, die worden uitgesplitst in de operationele cash flow en de cash flows uit investeringen en financiering.

¹⁰ **Variabiliteit van de cash flow:** bestaat uit het aantal dagen en een percentage van de input dat kan worden verschoven in de tijd. Oftewel, dit geeft aan welk deel van de uitgaande cash flow kan worden uitgesteld.

Voorbeeld: Een variabiliteit van de verkoopkosten van 90 dagen en 50% betekent dat 50% van de kosten 90 dagen verschoven kan worden. Dus dat de uitgaven/bestelling 90 dagen later kan worden gedaan.

7. Rapporteren cash flow

De Kasplan rapportages kunnen worden gebruikt in bestaande management rapporten of er kan een aparte cash flow rapportage worden opgesteld. De inhoud en timing van de rapportage is afhankelijk van het doel en de gebruiker van de rapportage. De rapportages van Kasplan worden gebruikt door **ondernemers**, **financiers** en **accountants** voor:

- Cash flow management
- Beoordelen business cases
- Beoordelen financierbaarheid
- Bepalen financieringsbehoefte (vaststellen kredietlimiet)
- Voorspellen en voorkomen liquiditeitskrapte
- Voorspellen en opvangen financieringspieken
- Optimaliseren financieringslasten
- Project beoordeling en beheersing (Return on investment berekeningen)
- Onderbouwen financieringsaanvraag
- Waardebepaling onderneming en activa (waarde optimalisatie)
- Cash flow modellering
- Uniformering format cash Forecasting
- Strakke cash flow monitoring
- Beoordelen continuïteit
- Beoordelen impairment tests
- Beoordelen continuïteitsveronderstellingen

8. Start cash flow management

Als alle pieken, dalen en de cash drivers in beeld zijn, **start** het daadwerkelijke cash flow management o.a. om liquiditeitskrapte te voorkomen, financieringspieken op te vangen, de cash flow bij te sturen of de bedrijfswaarde te verhogen. Goed cash flow management draait om **leren en bijsturen**.

Voor Tips & Tricks voor de praktische uitvoering van cash flow management wordt verwezen naar www.kasplan.nl/tips-en-tricks.

Heeft u hulp of advies nodig bij het opstarten of verbeteren van uw cash flow management neem dan contact op met Kasplan via info@kasplan.nl | Whatsapp: 06 20 999 447 of via het contactformulier op de website.

9. Bedrijfswaardering (alleen voor Plus abonnementen)

Ga naar Waardering | De waarderingsmodule berekent de waarde van een bedrijf. Daarnaast kan de waarderingsmodule worden gebruikt voor het waarderen van een project of activa (investeringen). Kasplan maakt gebruik van de Discounted Cash Flow Methode¹¹ voor het berekenen van de bedrijfswaarde. In de rapportage wordt de cash flow uit de Forecast omgerekend naar de vrije kasstroom voor de komende 5 jaar en de eeuwig durende cash flow na 5 jaar. Om de bedrijfswaarde te berekenen moet de volgende data worden ingevoerd:

- Prognose voor de komende 5 jaar
- Input voor bedrijfswaardering

Prognose voor de komende 5 jaar wordt ingevoerd in het Input scherm. Voer in ieder geval de winst-en-verliesrekening in voor de komende 5 jaar. Of korter als het bedrijf of het project binnen 5 jaar stopt. Voer daarnaast de beginbalans en afloop in en (eventueel) de mutaties van het werkkapitaal en toekomstige investeringen of verkoop van activa.

Input voor bedrijfswaardering wordt in het Input scherm ingevoerd. De invoervelden staan rechtsonder in het Inputscherm. De volgende 5 variabelen moeten worden ingevoerd:

1. **Vennootschapsbelasting (%)** Het effectieve percentage van de winstbelasting voor de komende 5 jaar.
2. **Eigen vermogen (€)** De omvang van het eigen vermogen waarmee de onderneming of het project wordt gefinancierd.
3. **Gewenst rendement eigen vermogen (%)** Het rendement dat de aandeelhouders eisen op het geïnvesteerd eigen vermogen.
4. **Vreemd Vermogen (€)** De omvang van het vreemd vermogen waarmee de onderneming of het project wordt gefinancierd.
5. **Kostenvoet vreemd vermogen (%)**
De effectieve kostenvoet (rente) van de rentedragende leningen.
6. **Groei percentage (%)**
De verwachte toekomstige groei van het bedrijf en de cash flow na 5 jaar. De groei in de eerste 5 jaar zit al in de ingevoerde input van de winst-en-verliesrekening.

Als de prognose voor de komende 5 jaar en de variabelen voor de bedrijfswaardering zijn ingevoerd dan berekent de rapportage de verwachte vrije cash flow en de contante waarde van de vrije cash flow. Het totaal van de (contante) vrije cash flow geeft de waarde weer van het bedrijf of project. Aan de hand van de waarderingsrapportage kan de bedrijfswaarde worden geoptimaliseerd. De impact op de bedrijfswaarde van een hogere resultaatverwachting, gewijzigde investeringen of de afbouw werkkapitaal kan eenvoudig en snel worden doorgerekend met deze waarderingsmodule. Zo kan tijdig de bedrijfswaarde worden geoptimaliseerd voordat daadwerkelijk wordt gestart met het actief verkopen van een bedrijf of bedrijfsonderdeel.

¹¹ Discounted Cash Flow Methode: deze methode is de meest gebruikte en theoretisch meest zuivere waarderingsmethode. De bedrijfswaarde wordt met de toekomstige cash flow berekend, oftewel met het geld dat in de toekomst kan worden verdiend. De toekomstige cash flow komt uit het resultaat, het werkkapitaal en de (des)investeringen. De cash flow wordt contant gemaakt tegen de gemiddelde kostenvoet van het (eigen en vreemd) vermogen waarmee de bedrijfsactiviteiten of het project worden gefinancierd.

10. Monitoring (alleen voor Plus abonnementen)

In ontwikkeling.

11. Abonnement

Via Kasplan.nl kan direct het gewenste abonnement worden afgesloten. Kasplan kent 3 abonnementsvormen: Basis, Standaard en Plus. De gegevens van de gebruiker kunnen eenvoudig worden beheerd via de Accountpagina in de applicatie. Daar kan ook worden aangegeven of het abonnement automatisch moet worden verlengd.

Het wijzigen van de abonnementsvorm kan per mail via: abonnement@kasplan.nl

Opzeggen kan via abonnement@kasplan.nl. De opzegtermijn bedraagt 1 hele kalendermaand.

Heeft u hulp of advies nodig bij het opstarten of verbeteren van uw cash flow management? Neem dan contact op met Kasplan via info@kasplan.nl | Whatsapp: 06 20 999 447 of via het contactformulier op de website.

BIJLAGE 1: Tabel Kasplan instellingen

Betreft	% variabel	Dagen variabel	BTW %	Betaaltermijn (dagen)	Betaal %	Vakantie-geld %
WINST-EN-VERLIJESREKENING						
Omzetcategorie 1			21	30		
Omzetcategorie 2			21	30		
Omzetcategorie 3			21	30		
Omzetcategorie 4			21	30		
Omzetcategorie 5			21	30		
Kostprijs van de omzet 1			21	30		
Kostprijs van de omzet 2			21	30		
Kostprijs van de omzet 3			21	30		
Kostprijs van de omzet 4			21	30		
Kostprijs van de omzet 5			21	30		
Overige baten						
Salarissen						4,1
Sociale lasten					246	26,0
Pensioenlasten					182	
Overige personeelskosten	XX	XX	21	30		
Afschrijvingen/ non cash items						
Huisvesting	XX	XX	21	30		
Verkoopkosten	XX	XX	21	30		
Algemene kosten	XX	XX	21	30		
Overige kosten	XX	XX	21	30		
Rentelasten/ baten						
Belastingen						
BALANS						
Voorraad			21	30		
Onderhandenwerk						
Vorderingen						
Omzetbelasting (vordering)						
Overige activa						
Langlopende schulden						
Aflossingsverplichtingen						
Investerings MVA	XX	XX	21	30		
Investerings IVA	XX	XX	21	30		
Investerings FVA	XX	XX	21	30		
Overige 1	XX	XX	0	0		
Overige 2	XX	XX	0	0		
Overige 3	XX	XX	0	0		

BIJLAGE 2: Betaalpercentages o.b.v. modaal inkomen 2016

GEGEVENS

Modaal inkomen	36.500	Bron: CPB 2016
Soc. lasten Werkgever	14,0%	

Pensioen

Pensioenfranchise	15.000	
Pensioenpremie Werkgever	15,4%	€ 3.311
Pensioenpremie Werknemer	12,6%	€ 2.709
Pensioenpremie	28,0%	

LOONSTROOK WERKNEMER	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Cumulatief
Bruto loon	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	33.796
Vakantiegeld	-	-	-	-	2.704	-	-	-	-	-	-	-	2.704
Sociale lasten wn	-620	-620	-620	-620	-1.950	-620	-620	-620	-620	-620	-620	-620	-8.766
Pensioenpremie	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-226	-2.709
Netto loon	1.971	1.971	1.971	1.971	3.344	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	25.025

LOONKOSTEN WERKGEVER (winst-en-verliesrekening)

Brutoloon	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	33.796
Vakantiegeld	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	225	2.704
Sociale lasten wg	426	426	426	426	426	426	426	426	426	426	426	426	5.110
Pensioenpremie	276	276	276	276	276	276	276	276	276	276	276	276	3.311
Loonkosten werkgever	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	3.743	44.921

BETAALPERCENTAGES

Loon	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%
Loonbelasting	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%	245,5%
Pensioenpremie	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%	181,8%
Vakantiegeld	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%
Loonbelasting vakantiegeld	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%	26,0%

Controle berekening

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Januari	
CF Loon	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971	-	23.652
CF Loonheffing	-	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	12.545
CF Pensioenpremie	-	-	-	1.505	-	-	1.505	-	-	1.505	-	-	1.505	6.020
CF Vak geld	-	-	-	-	1.373	-	-	-	-	-	-	-	-	1.373
CF LH Vak geld	-	-	-	-	-	1.331	-	-	-	-	-	-	-	1.331
	1.971	3.016	3.016	4.521	4.389	4.347	4.521	3.016	3.016	4.521	3.016	3.016	2.550	44.921

BIJLAGE 3: Instructie Input data

Deze instructie helpt bij het invoeren van de data in het inputscherm van Kasplan. Hieronder is per regel aangegeven welke data moet worden ingevoerd. In kolom 2 staat of de invoer positief of negatief moet zijn, of beide kan zijn. Een voorbeeld van een positieve invoer is: 100, een voorbeeld van een negatieve invoer is: -100. In kolom 3 staat de instructie voor het invoeren van de data. De bedragen worden bij voorkeur in duizendtallen ingevoerd (25.000 = 25).

Betreft	Invoer is ¹²	Instructie
WINST-EN-VERLIESREKENING		
Omzetcategorie 1	+	Voer hier de omzet zonder omzetbelasting (btw) in. Splits de omzet in categorieën als sprake is van verschillende btw-percentages of betaaltermijnen.
Omzetcategorie 2	+	
Omzetcategorie 3	+	
Omzetcategorie 4	+	
Omzetcategorie 5	+	
Kostprijs van de omzet 1	-	Voer hier de kostprijs van de omzet in (ook zonder btw). Splits de kostprijs als sprake is van verschillende btw-percentages of betaaltermijnen.
Kostprijs van de omzet 2	-	
Kostprijs van de omzet 3	-	
Kostprijs van de omzet 4	-	
Kostprijs van de omzet 5	-	
Overige baten	+	Voer hier de overige baten in die niet als omzet worden verantwoord.
Salarissen	-	Voer hier alle beloningen (salaris, bonus en kostenvergoedingen) in die via de salarisadministratie lopen. Beloningen die niet via de salarisadministratie lopen worden opgenomen op de regel Overige personeelskosten.
Sociale lasten	-	Voer hier de sociale lasten in zoals die via de loonjournaalpost worden geboekt. Dit betreffen de werkgeverslasten zoals die ook zijn opgenomen in de Begroting en de Jaarrekening.
Pensioenlasten	-	Voer hier de pensioenlasten in zoals die via de loonjournaalpost worden geboekt. Dit betreffen de werkgeverslasten zoals die ook zijn opgenomen in de Begroting en de Jaarrekening. Pensioenlasten die niet via de loonjournaalpost worden geboekt worden onder de overige personeelslasten opgenomen.
Overige personeelskosten	-	Voer hier alle overige personeelskosten in die niet via de salarisadministratie en het loonjournaal lopen.
Afschrijvingen/ non cash items	+ of -	Voer hier de afschrijvingslasten in en overige mutaties die niet tot een cash flow leiden zoals de mutatie van voorzieningen en de waarde-mutatie van deelnemingen. Ook herwaardering of reële waarde-correcties van activa leidt niet tot een cash flow.

¹² In deze kolom is aangegeven of de invoer positief of negatief moet zijn. Of beide kan zijn.

Huisvesting	-	Voer hier de bedrijfskosten in.
Verkoopkosten	-	
Algemene kosten	-	
Overige kosten	-	
Rentelasten/ baten	+ of -	Voer hier de netto rentelasten of rentebaten in. Rentelasten worden ingevoerd als een negatief bedrag.
Belastingen	-	Voer hier de vennootschapsbelasting of andere winstbelasting in die over de winst moet worden afdragen. Voer geen mutaties van belastinglatenties in, die niet leiden tot een cash flow. Houd rekening met de <u>effectieve belastingdruk</u> , dus de belasting die daadwerkelijke moet worden betaald.

BALANS		
Activa		
Voorraad	+ of -	Voer hier de mutaties van de voorraad in gedurende het boekjaar. Voor toename van de voorraad wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.
Onderhandenwerk	+ of -	Voer eerst de volledige afloop van de beginbalans in. Voer daarna eventuele mutaties van het onderhanden werk saldo in gedurende het boekjaar. Voor toename van het onderhanden werk wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.
Vorderingen	+ of -	Voer eerst de volledige afloop van de beginbalans in. Voer daarna eventuele mutaties van de vorderingen in gedurende het boekjaar. Voor toename van de vorderingen wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.
Omzetbelasting (vordering)	-	Voer hier alleen de afloop van de beginbalans in. Op de beginbalans staat bijvoorbeeld de aangifte omzetbelasting van het laatste kwartaal van het voorgaand boekjaar of een suppletie aangifte van het voorgaand boekjaar. De afloop wordt negatief ingevoerd en kan nooit groter zijn dan het saldo van de beginbalans. In principe loopt de volledige beginbalans binnen 12 maanden (jaar 1) af.
Overige activa	+ of -	Voer eerst de volledige afloop van de beginbalans in. Voer daarna eventuele mutaties van de overige activa in gedurende het boekjaar. Voor toename van de overige activa wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.

Passiva		
Langlopende schulden	+ of -	Voer hier de mutatie van de langlopende schulden in gedurende het boekjaar. Voor een opname van een lening worden een positief bedrag ingevoerd en voor een aflossing wordt een negatief bedrag ingevoerd.
Aflossingsverplichtingen	-	Voer hier alleen de afloop van de beginbalans in. Voor de aflossingen wordt een negatief bedrag ingevoerd. In principe lopen de aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden (dus in jaar 1) volledig af.
Crediteuren	+ of -	Voer eerst de volledige afloop van de beginbalans in. Voer daarna eventuele mutaties van de crediteuren in gedurende het boekjaar. Voor toename van het crediteurensaldo wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.
Omzetbelasting	-	Voer hier alleen de afloop van de beginbalans in. Op de beginbalans staat bijvoorbeeld de aangifte omzetbelasting van het laatste kwartaal van het voorgaand boekjaar of een suppletie aangifte van het voorgaand boekjaar. De afloop wordt negatief ingevoerd en kan nooit groter zijn dan het saldo van de beginbalans. In principe loopt de volledige beginbalans binnen 12 maanden (jaar 1) af.
Loonbelasting	-	Voer hier alleen de afloop van de beginbalans in. Op de beginbalans staat de aangifte loonbelasting december van het voorgaand boekjaar. De afloop wordt negatief ingevoerd en kan nooit groter zijn dan het saldo van de beginbalans. In principe loopt de volledige beginbalans binnen 12 maanden (dus in jaar 1) af.
Belastingen	-	Voer hier alleen de afloop van de beginbalans in. Op de beginbalans staat de aangifte vennootschapsbelasting (of andere winstbelasting) van de voorgaand boekjaren. De afloop wordt negatief ingevoerd en kan nooit groter zijn dan het saldo van de beginbalans. Over het algemeen loopt de volledige beginbalans binnen 12 maanden (dus in jaar 1) af.
Overige schulden	+ of -	Voer eerst de volledige afloop van de beginbalans in. Voer daarna eventuele mutaties van de overige schulden in gedurende het boekjaar. Voor toename van de overige schulden wordt een positief bedrag ingevoerd en voor afname wordt een negatief bedrag ingevoerd.

Overige		
Investeringen MVA	+ of -	Voer hier de netto investeringen in vaste activa in. Voor investeringen wordt een positief bedrag ingevoerd en voor desinvesteringen/ verkopen wordt een negatief bedrag ingevoerd. Vul alleen hier de desinvesteringen/verkoop van activa in en <u>niet</u> in de winst-en-verliesrekening anders wordt deze cash flow 2 keer meegenomen in de rapportages. Door de verkoopopbrengst (INCLUSIEF BOEKWINST/VERLIES) hier in te voeren wordt deze cash flow weergegeven als cash flow uit investeringen. En niet als operationele cash flow.
Investeringen IVA	+ of -	
Investeringen FVA	+ of -	
Overige 1	+ of -	Voer hier overige cash flows in. Denk hierbij aan dividend uitkeringen aan aandeelhouders, kapitaalstortingen van aandeelhouders of ontvangen dividend van deelnemingen.
Overige 2	+ of -	
Overige 3	+ of -	